מטלת מנחה 15

הדר תפארת, 205492507

31.10.2022

<u>שאלה 1</u>

בחרתי לממש את הפרוטוקול stateless, כלומר באופן בו כל בקשה של לקוח פותחת חיבור חדש לשרת והחיבור נסגר לאחר הטיפול בבקשה שנשלחה (קבלת תשובה מהשרת או סיום שליחת הבקשה, כתלות בבקשה עצמה).

הערה: הוספתי בקוד השרת ובקוד הלקוח הדפסות למסך אשר נועדו לסייע בהמחשת התהליך המתרחש. הערה: הודעות אלו מופיעות מיד לאחר comment אחיד המציין: "for ease of operation tracking", כך שניתן להסירן מהקוד בקלות במידה ויש צורך בכך.

חלק 1

חלק זה כולל שרת אשר מנהל תקשורת עם לקוחות ושמירת קבצים המועברים ברשת לאחר הצפנה על פי הפרוטוקול הנתון. השרת כתוב בשפת python.

לכל בקשה אפשרית מהשרת על פי הפרוטוקול, הגדרתי מחלקה אשר יורשת ממחלקה בסיסית של בקשה, ובאותו האופן הגדרתי מחלקה לכל תשובה אפשרית של השרת על פי הפרוטוקול אשר יורשת ממחלקה בסיסית של תשובה.

השרת ממתין לבקשות חיבור, ובעת קבלת בקשה – פותח socket חדש עם port פנוי, מדפיס למסך הודעה בדבר קבלת בקשת חיבור חדשה ומעביר את הטיפול בבקשה לפונקציה service_client על גבי thread חדש.

הפונקציה service_client אחראית לטיפול בבקשה מקבלתה ועד סגירת ההתקשרות עם הלקוח. ראשית sqlite האמון על שמירת המידע של השרת בזיכרון הנדיף ובקובץ.

בנוסף הפונקציה יוצרת אובייקט Protocol אשר אחראי על בדיקת תקינותו של הקלט המגיע מהמשתמש ווידוא היישום של השדות השונים כפי שמוגדרים בפרוטוקול.

לאחר מכן הפונקציה קוראת מהsocket מספיק בתים ליצירת header של בקשה תקינה. 23 בתים, לפי:

בקשה לשרת

Request	שדה	גודל	משמעות
	Client ID	16 בתים (128 ביט)	מזהה ייחודי עבור כל לקוח
כותרת	Version	בית	מספר גירסת לקוח
(Header)	Code	2 בתים	קוד בקשה
	Payload size	4 בתים	גודל תוכן הבקשה

במידה ונקלטה פנייה עם קוד בקשה מוכר על פי הפרוטוקול – נוצר אובייקט מהמחלקה לטיפול בבקשה זו, אחרת – נוצר אובייקט מהמחלקה לטיפול בבקשה שאינה נתמכת, אשר לפי הפרוטוקול מסיימת את ההתקשרות ללא שליחת תשובה.

כל המחלקות לטיפול בבקשות מכילות מתודה בשם process אשר מקבלת את הsocket של התקשורת עם הלקוח ומחזירה אובייקט של המחלקה המתאימה לטיפול בתשובת השרת ללקוח, בהתאם לבקשה הספציפית שהתקבלה. לאחר שליחת תשובת השרת response.execute – מבוצעת סגירה של התקשורת עם הלקוח וhread אשר טיפל בבקשה נסגר.

<u>פרוטוקול:</u>

ההתאמה והנכונות של המידע המועבר בשרת ביחס לפרוטוקול נבדקות על ידי אובייקט של המחלקה Protocol מתוך הקובץ protocol.py.

המחלקה Protocol מכילה הגדרות לגודל ולפורמט המצוין בעבור השדות השונים בפרוטוקול הנתון, בנוסף לפונקציות אשר בודקות את תקינות שדה מסוים ביחס לפרוטוקול.

בחרתי ליצור אובייקט של מחלקה זו בעבור כל בקשה חדשה. כך ניתן יהיה להרחיב את התכנית בקלות יחסית ולאפשר תמיכה במספר פרוטוקולים שונים בהתאם לאובייקט המחלקה שמוגדר.

<u>תקשורת</u>:

משום שהפונקציה הסטנדרטית socket.recv(n) מקבלת הsocket בתים, אך עלולה לחזור גם עם פחות מח בתים אם זו הכמות שהמתינה בsocket בעת ביצוע הקריאה – יתכן מצב בו שימוש בפונקציה זו עלול לגרום לשרת לחשוב שהודעה המגיעה מלקוח אינה תקינה, רק משום שההודעה נשלחה בחלקים קטנים יותר ממה שהשרת ציפה. בכדי למנוע בעיה זו – הגדרתי את המתודה receive_exact_bytes בקובץ connection_utility.py.

המתודה הנ"ל מבצעת קריאות בלולאה עד שמתקבלת בדיוק כמות הבתים המצוינת בקריאה לפונקציה. כך ניתן לבצע שאילתה לגדלים הידועים מראש בפרוטוקול ולתמוך בכל לקוח אשר פועל לפי הפרוטוקול – בין אם הוא שולח את כל הבקשה בפעם אחת או בית בית.

<u>ניהול זיכרון השרת:</u>

המידע השמור בשרת מחולק לשני גורמים – טבלאות sqlite המוגדרות בקובץ database.py בתוך אובייקט של המחלקה DB, וזיכרון נדיף אשר מוגדר בקובץ client_info.py בתוך אובייקט של המחלקה

את המחלקה DB, אשר מטפלת בניהול ושמירת מידע לקובץ בטבלאות sql, כתבתי באופן המאפשר תמיכה בתכנית השרת גם ללא שימוש בזיכרון הנדיף (ולמעשה עדיין ניתן לממש זאת כך על ידי החלפת האובייקט הנשלח לכל בקשה חדשה המתקבלת אצל השרת מאובייקט של המחלקה ClientInfo לאובייקט המחלקה DB)

מחלקה זו מכילה בנאי אשר יוצר את הטבלאות המצוינות בפרוטוקול בקובץ עם שם נתון, במידה והטבלאות אינן קיימות. מתודה לייצוא המידע השמור בטבלאות (לשם טעינתו לזיכרון הנדיף) ומתודות בעבור כל פעולה של הוצאה או הכנסת מידע למאגר הנתונים המתוארת בפרוטוקול, כאשר כל שאילתה הכוללת מידע אשר מסופק על ידי הלקוח או גורם חיצוני למאגר מבוצעת על ידי שאילתה פרמטרית, על מנת להגן מפני הזרקות של פקודות SQL נוספות כמשתנים בשאילתה המקורית.

המחלקה ClientInfo, אשר מטפלת בניהול המידע בזיכרון הנדיף, מקבלת כארגומנט את שם קובץ הsql ממנו יטען ואליו ישמר המידע בהמשך. המחלקה יוצרת אובייקט של המחלקה DB ומתקשרת דרכו עם קובץ הsql.

המחלקה מכילה מתודה בעבור כל שאילתה ואינטראקציה עם מאגר הלקוחות המוגדרות בפרוטוקול ושמירה של מידע חדש לקובץ מאגר הנתונים המנוהל על ידי DB לאחר עדכון המידע בזיכרון הנדיף.

משום שאובייקט אחד של המחלקה ClientInfo אחראי לתחזוקת כל המידע הצבור בשרת, המחלקה מתוכננת לתמיכה בmultithreading:

שאילתות אשר מבקשות מידע מהמאגר ללא עדכון המידע וביצוע שינוי בו יכולות להתקיים במקביל.

שאילתות המבקשות להוסיף משתמש למאגר (רישום) או להוסיף קובץ לשרת (ובכך משנות את המידע – reentrant locks – הרלוונטי במאגר לכלל המשתמשים) יכולות להתבצע אחת בכל זמן נתון, על ידי reentrant locks – בעבור הגישה למאגר המשתמשים illes lock בעבור הגישה למאגר המשתמשים ו

בנוסף, הגישה בזיכרון לכל אובייקט המציין משתמש מוגבלת לthread יחיד בעבור כל משתמש בכל זמן נתון, על ידי מנעול client_lock, בכדי למנוע מצב בו תקשורת של אותו לקוח עם השרת בשתי מופעים שונים באותו הזמן משבשת את אמינות מאגר הנתונים.

<u>טיפול בבקשות לקוח:</u>

כאמור, כל בקשה חוקית לפי הפרוטוקול מנוהלת על ידי מחלקה מתאימה אשר יורשת ממחלקה כללית של בקשה.

המידע הנקלט מהsocket מתורגם לצורה המתאימה באמצעות שימוש בstruct, כאשר הגדלים והסוגים של השדות השונים נקראים מאובייקט המחלקה Protocol, אשר אחראית על היצמדות לפרוטוקול התקשורת.

כל קלט המגיע מהלקוח נבדר בעבור תקינותו באמצעות מתודה מתאימה של protocol, ולאחר מכן המידע מאומת/נשמר במאגר הנתונים של השרת (זיכרון נדיף וקובץ טבלאות sql) באמצאות מתודה מתאימה של אובייקט המחלקה ClientInfo.

אם במהלך הפענוח של הבקשה נתקלים בשגיאה אשר לא תואמת לאחת מהתשובות המצוינות בפרוטוקול – הודעה מתאימה מודפסת למסך השרת והתקשורת עם הלקוח נסגרת. אחרת – הבקשה מפורשת בהתאם ותשובה מתאימה מוחזרת ללקוח לפני סגירת התקשורת עם הלקוח.

- בבקשה להרשמה של לקוח, במידה ולא רשום כבר לקוח עם אותו שם משתמש מוגרל uuid בבקשה להרשמה של לקוח, במידה ולא רשום כבר לקוח החדש מבוצע בלולאה עד אשר מוגרל uuid אשר אינו מופיע במאגר המידע בעבור לקוח קיים.
- בבקשה לשמירת קובץ, מכיוון שבחרתי לאפשר ללקוחות לשלוח מסלול של קובץ (וכך לאפשר ללקוח לשמור שני קבצים בעלי שם זהה אך מתיקיות שונות), ביצעתי הגרלה של שם רנדומלי באורך המקסימלי האפשרי לפי הפרוטוקול (פחות תו אחד בעבור null המצוין כדרישה לשמירת השם במאגר הנתונים), לכן יתכן בסיכוי נמוך מאוד שהשם שיוגרל בעבור קובץ חדש כבר נמצא בשימוש על ידי קובץ אחר. בכדי לטפל במצב זה, ראשית מבוצעת בדיקה אם הקובץ המבוקש כבר קיים בעבור הלקוח במאגר.
- במידה והלקוח כבר שמר את הקובץ בשרת מוחזר השם בו נשמר הקובץ והבקשה הנוכחית דורסת קובץ זה
 - אחרת, מבוצעת הגרלה של שם חדש בעבור הקובץ, עד אשר מוגרל שם שאינו משויך עדיין לקובץ אחר בשרת והבקשה מבצעת רישום של הקובץ בצירוף השם שהוגרל למאגר המידע של השרת.
 - במידה ואירעה שגיאה במהלך קליטת, פיענוח או כתיבת הקובץ שנשלח מהלקוח, או במידה והגיעה הודעה מהלקוח שהקובץ אינו מכיל את ערך הmecksum המצופה הקובץ נמחק פיזית מהשרת (במידה והספיק להישמר בו) וממאגרי הזיכרון של השרת.

חלק 2

חלק זה כולל לקוח אשר מנהל תקשורת עם השרת בהתאם לפרוטוקול המצוין במטלה. תכנית הלקוח כתובה בשפה ל--...

לכל בקשה לשרת ותשובה מהשרת אשר נתמכת על פי הפרוטוקול כתבתי מחלקה מתאימה, כאשר מחלקות הבקשות יורשות ממחלקת בקשה בסיסית ומחלקות התשובות יורשות ממחלקת תשובה בסיסית.

המחלקות הנ"ל אחראיות על שליחה וקבלה של מידע מהשרת בהתאם לסוג הפניה. כל בקשה / תשובה מכילה struct אחד בעבור הheader, כאשר מבנים אלו מוגדרים בתוך struct אחד בעבור הpadding למבנה. visual studio שאין להוסיף padding למבנה.

כל בקשה עוברת בדיקת נכונות ותאימות לפרוטוקול של כל שדה, לפני השליחה לשרת, וכך גם מתבצע בעבור כל תשובה, לאחר הקבלה מהשרת.

את פעולת הלקוח מגדירה מחלקה בשם Client אשר מכילה מתודות לכל אחת מהפעולות המותרות לשימוש לפי הפרוחוקול

כל מתודה כזו מבצעת חיבור לשרת, שולחת את הבקשה ומצפה לקבל תשובה מתאימה מהשרת במידה וכך מצופה לפי הפרוטוקול לפני סגירת התקשורת, כך שהתקשורת היא חסרת מצב כפי שבחרתי להגדיר אותה.

בניתי את הלקוח באופן זה על מנת לתמוך בתוספות אופציונליות לתכנית (למשל, ניתן בקלות, על ידי קריאה נוספת למתודה (*Client.sendFile(filepath* לבצע בקשה לשמירת קובץ נוסף בשרת עם אותו מפתח הצפנה שהתקבל בעבור הבקשה הקודמת)

תכנית הלקוח עצמה מופעלת מתוך קובץ main אשר קורא מהקובץ transfer.info את פרטי ההתקשרות ומריץ כל בקשה ברצף הבקשות המצוינות בפרוטוקול עד 3 פעמים חוזרות במקרה של כישלון.

:פרוטוקול

ההתאמה ונכונות המידע אשר עובר בלקוח ומועבר לשרת ביחס לפרוטוקול מאומתת על ידי המחלקה Protocol. המחלקה מכילה הגדרות לגדלי השדות השונים המוגדרים בפרוטוקול, לצד מתודות לבדיקת התאימות של התוכן בעבור כל שדה. כך ניתן להתאים את התכנית לפרוטוקול שונה במקצת על ידי שינוי הגדלים הספציפיים במחלקה זו.

:תקשורת

בדומה לשרת, הגדרתי פונקציות עזר בכדי לסייע בתקשורת עם השרת. הפונקציות במחלקה ConnectionUtility מסתמכות על המימוש של Boost::asio, ומוסיפות הודעה רלוונטית במקרה של כשל בתקשורת. בנוסף, המתודה receiveBytes פועלת בדומה למתודה שהוגדרה בשרת על מנת לקלוט כמות מסוימת של בתים בדיוק, כך מתאפשרת היכולת של הלקוח להסתמך על קליטה נכונה של תשובת השרת ללא תלות באופן השליחה הספציפי שלו (תשובה במלואה או בית בית).

<u>הצפנה:</u>

לשם ההצפנה השתמשתי בcryptopp wrappers אשר סופקו באתר הקורס.

יש לציין כי במחלקה AESWrapper, המתודה encrypt מחזירה את המערך הנתון לאחר הצפנה כstring. כאשר מעבירים למתודה זו קובץ גדול יחסית (מעל 550mb) בסביבת עבודה של 32bit – המתודה קורסת. אך במערכת המבוקשת, בסביבת עבודה של 64bit אין לתכנית בעיה לטעון לזיכרון, להצפין ולהעביר קבצים גם בגודל המקסימלי המתאפשר לפי הפרוטוקול (קצת מעל 4gb).

פונקציות עזר:

הגדרתי מחלקת עזר בשם Utility אשר תומכת בניהול המערכים המופיעים בתכנית.

במיוחד נעשה שימוש במתודה stringToChar אשר מעתיקה תווים מאובייקט string לתוך מערך תווים נתון, ובמידה והמערך גדול מהstring – מאפסת את שאר התווים במערך. המתודה הנ"ל שימושית בעיקר משום שאת המידע הפנימי של הלקוח נוח לשמור כאובייקט string, שכן ניהול הזיכרון שלו פשוט יותר ופחות בעייתי, אך שליחת המידע לפי הפרוטוקול (ובעיקר chader) מתנהל כמערך של תווים, ופשוט להצגה בתור structs, כך ששיטה למעבר מאופן הייצוג הפנימי של התכנית לאופן הייצוג המצופה בתקשורת, תוך איפוס המקומות אשר אינם בשימוש פעיל מקלה על מימוש תכנית הלקוח.

הלקוח, בהתאם לדרישה המצוינת במטלה – פועל בצורה קבועה מראש.

ראשית התכנית טוענת מהקובץ transfer.info את כתובת הPו והפורט עליו ממתין השרת, שם המשתמש של הלקוח ושם הקובץ אותו הלקוח ינסה לשלוח באופן מוצפן לשרת.

בפעילות התקנית של הלקוח מול השרת:

1) הלקוח מנסה לבצע הרשמה לשרת – אם קיים בתקיה של הלקוח קובץ בשם me.info אשר מכיל, לפי הפרוטוקול, את שם המשתמש כפי שידוע ללקוח (מהמידע שנלקח מהקובץ transfer.info לפי הפרוטוקול, את שם המשתמש כפי שידוע ללקוח (מהמידע שנלקח מהרצה) בשורה הראשונה ו32 תווים אשר ניתנים להמרה מאם ל16 בתים אשר יציינו את client ida בתקשורת מול השרת בכדי להירשם, אחרת נשלחת בקשה להרשמה אצל השרת דרך אובייקט המחלקה

- RequestRegistration, ובמידה ומתקבלת תשובה התואמת לאובייקט המחלקה ResponseRegistrationSuccess, מעדכנים את תוכן הclient ida של הלקוח ושומרים את שם המשתמש והbi בהתאם לפרוטוקול בקובץ me.info.
- 2) הלקוח שולח בקשה להחלפת מפתחות הצפנה על ידי שימוש במחלקה RequestSendKey, אשר כחלק מפעילותה יוצרת צמד מפתחות RSA פרטי ופומבי, כותבת את המפתח הפרטי בהתאם לפרוטוקול לקובץ me.info ושולחת את המפתח הפומבי לשרת. לאחר מכן הלקוח ממתין לקבלת תשובה המתאימה למחלקה ResponseKeyExchange, מפענח את מפתח הזכרון לשימוש בפניה הבאה. באמצעות מפתח הראם מפתח הושומר את מפתח הפרטי שלו ושומר את מפתח המפוענח בזיכרון לשימוש בפניה הבאה.
- אשר RequestSendFile, הלקוח שולח בקשה לשליחת קובץ מוצפן על ידי אובייקט מהמחלקה RequestSendFile, אשר מחשבת את ערך הכרבר הקובץ שצוין בהגדרת הלקוח, טוענת את הקובץ המצוין לזיכרון, מצפינה אותו באמצעות מפתח הaes שהתקבל בבקשה 2 ושולחת את הקובץ המוצפן לשרת. לאחר מכן התכנית מחכה לקבלת הודעת קבלה מהשרת התואמת את המחלקה ResponseFileReceived.
 - 4) במידה וערך הcrc שהתקבל מהשרת בעבור הקובץ תואם את הערך שחושב בבקשה 3 הלקוח שולח בקשה 3 אימות ערך הcrc שולח בקשה לאימות ערך הcrc על ידי אובייקט מהמחלקה RequestAcceptCRC וממתין לקבלת תשובה התואמת למחלקה ResponseFileVerified, לאחר קבלתה הלקוח מסיים את פעולתו.
- במידה והתקשורת או אחת המתודות נכשלת במהלך ריצת הלקוח הבקשה שכשלה מתבצעת עד
 3 פעמים חוזרות, לאחר הדפסת הודעת כשל גנרית למסך, ואם הבקשה נכשלת בפעם הרביעית מודפסת למסך הודעת כשל מפורטת והלקוח מסיים את פעולתו בכישלון.
- במידה והשרת מחזיר ערך crc שונה מהערך שחושב אצל הלקוח בעבור הקובץ מבוצעת שליחה חוזרת של הקובץ עד 3 פעמים, ואם מתקבלת תשובה של ערך crc שונה בפעם הרביעית נשלחת RequestRejectCRC אחריה הלקוח מסיים את פעולתו.

<u>שאלה 2</u>

במסמך question 2 – findings summary.pdf צירפתי פירוט של החולשות המרכזיות שמצאתי בפרוטוקול, חולשות אשר עדיין קיימות גם במימוש שלי.

חולשות אלו כוללות בין היתר:

חולשה מפני תקיפת man in the middle, כאשר גורם שלישי מתחזה לשרת בעבור הלקוח וללקוח בעבור השרת ומשבש את התקשורת התקינה ביניהם.

חולשה של ניצול לא מבוקר של משאבי השרת, שכן לפי הפרוטוקול אין הגבלה על כמות המשתמשים שניתן ליצור או על כמות וגודל הקבצים שכל לקוח יכול לשלוח.

וחולשה מפני גישה לקבצים של הלקוחות השמורים בשרת בעקבות תקיפה ישירה של המערכת אשר מריצה את תכנית השרת (שכן הקבצים שמורים בשרת לאחר פיענוח ההצפנה).

במסמך שכתבתי לא תיארתי חולשות נוספות אשר עלולות להיגרם על ידי מימושים שונים של הפרוטוקול, כגון בעסמך שכתבתי לא תיארתי חולשות נוספות אשר עלולות להיגרם בשרת, או buffer overflow בעת שמירת בעיות של path traversal בעת שמירת המידע הרלוונטי לריצת התכנית אצל הלקוח.

זאת משום שבעיות אלו אינן מושרשות בפרוטוקול עצמו אלא תלויות במימוש ספציפי ודאגתי לטפל בהן במימוש שעשיתי לשרת והלקוח על גבי הפרוטוקול בשאלה 1.

קובץ זה נכתב באנגלית לשם הנוחות, אך אוכל לשלוח גרסה בעברית במידה ויש צורך בכך.

דוגמת הרצה

שרת נותן שירות לשני לקוחות בו זמנית, כולל הרשמה ושליחת קובץ.

תדפיס שרת:

```
C:\Users\Tiferet\PycharmProjects\DefensiveProgrammingMmn15\venv\Scripts\python.exe C:\Users\Tiferet\PycharmProjects\DefensiveProgrammingMmn15\main.py
Server is listening for clients
connection established with: 127.0.0.1:57496
received a re
Michael Moore
     connection established with: 127.0.0.1:57497 connection established with: 127.0.0.1:57498
     Michael Jackson
     sent a registration success response to client communication ended successfully with: 127.0.0.1:57498
     Michael Moore
     connection established with: 127.0.0.1:57499
     received a key exchange request from client
     connection established with: 127.0.0.1:57501
     attempt to receive and decipher a file from client
     sent a file received response to client
     communication ended successfully with: 127.0.0.1:57501
     sent a crc verified response to client
     connection established with: 127.0.0.1:57592
```

- ניתן לראות כי השרת התחיל את פעולתו עם קובץ port לא תקין ולכן השתמש בערך הדיפולטיבי.
 - ההדפסה כוללת גם הצגת שם המשתמש הפעיל בבקשה, הדפסה זו לא קיימת בגרסה הסופית.

תדפיס לקוח 1 (עם הדפסים תואמים לגרסת הלקוח הסופית):

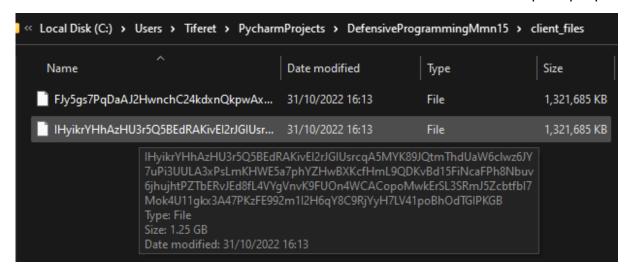
```
Sent a registration request to server received a registration success response from server sent a key exchange request to server received a key exchange response from server sent a send file request to server received a file request to server received a file received response from server - checksum match sent an accept crc request to server received a file verifiedresponse from server C:\Users\Tiferet\source\repos\DefensiveProgrammingMmn15\x64\Debug\Client.exe (process 17040) exited with code 0.
```

תדפיס לקוח 2 (עם הדפסים מגרסה ישנה יותר של הלקוח):

פרטי הקובץ הנשלח:

gameresources_4_1.streamdb 21/03/2020 16:01 STREAMDB File 1,321,685

תוכן תיקיית הקבצים השמורים בשרת בסיום הפעולה:

 ניתן לראות כי הקבצים נשמרים בצד הלקוח עם שם ייחודי אשר מוגרל רנדומלית ללא תלות בשם המקורי של הקובץ.

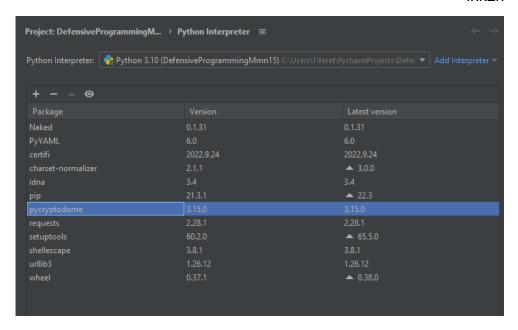
הרצת הלקוח כאשר השרת אינו פעיל:

```
Server responded with an error exception: failed to establish a connection to the server exception: connect: No connection could be made because the target machine actively refused it [system:10061 at C:\Prog ram Files\boost\boost_1_80_0\boost\asio\detail\win_iocp_socket_service.hpp:632:5 in function 'connect']

C:\Users\Tiferet\source\repos\DefensiveProgrammingMmn15\x64\Debug\Client.exe (process 13168) exited with code 1.
```

<u>נספח:</u>

לשם השימוש במחלקות ההצפנה בצד השרת, השתמשתי בחבילה pycryptodome, המסומנת בתמונה הבאה:

ואת תוכנת הלקוח בניתי לסביבת עבודה של 64bit ,debug, ונעזרתי בcryptoppi boost, בהתאם לדרישות המטלה.